

ПРАВИЛНИК

ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА И СТЕПЕН „ДОКТОР“ И НА НАУЧНАТА СТЕПЕН „ДОКТОР НА НАУКИТЕ“

I. Общи положения.

Чл. 1. (1) Правилникът урежда условията и реда за приема и обучението на докторанти в НЦРРЗ и за придобиването на образователна и научната и степен (ОНС) „доктор“ и на научната степен „доктор на науките“. Приемът и обучението на докторанти в НЦРРЗ се осъществява, съгласно Закона за висшето образование (ЗВО), Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (ППЗРАСРБ).

(2) С този правилник се въвеждат и минималните национални изисквания към научната и преподавателската дейност на кандидатите за придобиване на научна степен в НЦРРЗ, съгласно чл. 2 б на ЗРАСРБ.

Чл. 2. (1) Образователната и научна степен „доктор“ и научната степен „доктор на науките“, придобити в НЦРРЗ по реда на ЗРАСРБ, са безсрочни и важат на територията на цялата страна.

(2) Обучението в образователна и научна степен „доктор“, придобиването на научна степен „доктор на науките“ в НЦРРЗ се осъществява по акредитираните от Национална агенция за оценка и акредитация (НАОА) докторски програми в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина по научните специалности: 1. Радиационна хигиена и 2. Медицинска радиологична физика и в Област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки по научната специалност Радиобиология.

(3) За докторанти могат да кандидатстват лица с придобита образователно-квалификационна степен „магистър“.

(4) Обучението за придобиване на ОНС „доктор“ се осъществява в редовна, задочна и в самостоятелна форма на обучение.

(5) Редовната и самостоятелна форма на обучение са с продължителност до 3 години, а задочната до 4 години. По изключение, срокът може да бъде удължаван, но с не повече от една година.

(6) Обучението в докторантура се извършва в структурните звена на НЦРРЗ, където има поне едно хабилитирано лице от съответното акредитирано професионално направление, отговарящо на изискванията за минимални национални изисквания, съгласно Приложение 1.

(7) За срок на обучение за придобиване на ОНС „доктор“ се счита периодът от зачисляване на докторанта до отчисляването му с право на защита.

(8) Докторантите в редовна и задочна форма на обучение могат да преминават в самостоятелна форма на обучение със заповед на директора въз основа на решение на научния съвет (НС) по предложение на научния колегиум (НК) и подадено заявление от докторанта.

(9) ОНС „доктор“ може да се придобива при съвместно ръководство между НЦРРЗ и чуждестранен ръководител от акредитирана за това научна организация или висше училище, за което има сключен рамков договор/договор споразумение.

(10) Придобитите в чужбина научни степени се признават в съответствие с нормативните актове, международните договори, по които Република България е страна по процедура на Министерство на образованието и науката (МОН).

Чл. 3. Процедурите за прием на редовни и задочни докторанти по чл. 2 се откриват с решение на НС на НЦРРЗ по предложение на структурните звена на НЦРРЗ за провеждане на конкурс.

II. Обявяване на конкурси за прием на докторанти.

Чл. 4. (1) Завеждащите отдел ежегодно до 31 януари на текущата календарна година заявяват пред Директора на НЦРРЗ местата за прием на докторанти, научната специалност и формата на обучение (редовна, задочна, самостоятелна).

(2) Директорът на НЦРРЗ насочва предложенията към НС.

(3) Научният съвет разглежда предложенията и взема решение за провеждане на конкурс след съгласуване с директора на НЦРРЗ.

(4) Процедурите за прием на редовни и задочни докторанти става след гласуване от членовете на Научния съвет.

(5) Приемането на редовни и задочни докторанти се извършва чрез конкурс, който се обявява в „Държавен вестник“ и на интернет страницата на НЦРРЗ с една и съща дата. Информацията за конкурса се изпраща за публикуване и до Националния център за информация и документация (НАЦИД), в срок не по-късно от седем дни след решението за обявяване на конкурса от НС.

(6) При провеждане на процедури по реда на ЗРАСРБ, правилника за неговото прилагане и настоящия правилник, съдържащи класифицирана информация, заседанията на съответните органи са закрити и се прилагат изискванията на Закона за защита на класифицираната информация.

Чл. 5. (1) Оценяването на дисертационен труд се извършва само за лицата, които отговарят на съответните минимални национални изисквания. Изпълнението на минималните национални изисквания е само условие за допуск в процедурите по ЗРАСРБ.

(2) Оценката за съответствие с минималните национални изисквания, както и оценяването на резултати, научен принос и оригиналност на представените трудове, на дисертационните трудове за придобиване на научни степени се извършва от научно жури, създадено и функциониращо при условията и по реда на ЗРАСРБ и на ППЗРАСРБ и настоящия правилник.

(3) За членове на научното жури, за всяка конкретна процедура се избират лица, хабилитирани в български висши училища или научни организации, с резултати в съответната специалност и/или професионално направление за темата на дисертационен труд, а при невъзможност - в съответната научна област, включен в регистъра по чл. 2а на ЗРАСРБ, и/или учени от чуждестранни висши училища или научни организации с резултати в съответната специалност и/или професионално направление, и/или научна област. При интердисциплинарност на темата на дисертационния труд най-малко един член на журито трябва да бъде от друга научна област, към която темата на дисертационния труд има отношение.

(4) За членове на научното жури по ал. 1 не могат да бъдат избирани лица:

1. които имат конфликт на интереси с кандидата по смисъла на § 1, т. 2а от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ или за които са налице ограниченията по чл. 33 от ЗРАСРБ ;

2. които са свързани лица с кандидата по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ;

3. за които е доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове;

4. които са освободени от академична длъжност на основание чл. 35, ал. 1, т. 2 на ЗРАСРБ;

5. които са били членове на научното жури по предходните две последователни процедури за защита на дисертационен труд и/или за заемане на академична длъжност в едно и също професионално направление в НЦРРЗ, в случаите, когато има достатъчно хабилитирани

лица в това професионално направление.

Обстоятелствата по ал. 4, т. 1 – 4 в процедурите за заемане на академична длъжност се установяват с декларация от всеки член на научното жури, а по ал. 4, т. 5 се установяват от НЦРРЗ.

III. Прием на докторанти.

Чл. 6. (1) Кандидатите за участие в конкурса подават в срок от два месеца след обявяването в „Държавен вестник“ следните документи: един комплект документи в оригинал (на хартиен носител) и един комплект сканирани копия (на електронен носител в .pdf формат), както следва:

1. Заявление до Директора на НЦРРЗ за допускане до участие в конкурс за прием на докторанти;
  2. Автобиография в европейски формат с подпис на кандидата;
  3. Копие от документ за придобита образователно-квалификационна степен „магистър“ с приложението по съответната специалност или уверение за успешно положени държавни изпити;
  4. Удостоверение за признато висше образование в степен „магистър“ от МОН, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;
  5. Медицинско свидетелство, издадено в срок до шест месеца преди датата на кандидатстването;
  6. Списък от публикации, ако лицето има такива;
  7. Документ, удостоверяващ наличието на трудов договор на кандидата – за участниците в конкурса за задочна докторантура;
  8. Документ за платени такси за провеждане на конкурсни изпити по специалност и по чужд език (внесени по банков път по сметката на НЦРРЗ), определени с Постановление на министерски съвет (ПМС) за съответната учебна година;
  9. Декларация за достоверност на представените документи;
- (2) Подадените по ал. 1 документи се завеждат по реда на постъпване в деловодството на НЦРРЗ и се предават в отдел „Научно-учебен“.

(3) Приемането на редовни и задочни докторанти се извършва чрез конкурс, който се провежда не по-рано от един месец след изтичане на срока за подаване на документи по ал. 1.

Чл. 7. (1) Директорът на НЦРРЗ назначава със заповед комисия, съгласно чл. 6 от ПП ЗРАСРБ. Комисията разглежда документите на кандидатите за съответствие с изискванията за допустимост, и в 15-дневен срок след изтичането на срока за подаване на документите взема решение относно допускане на кандидатите до участие в конкурса и уведомява всички участници за резултатите.

(2) Уведомлението до допуснатите до участие в конкурса кандидати съдържа дата на изпита по специалността за докторанта и конспект и се изпраща най-късно един месец преди датата на първия изпит.

(3) Недопуснатите до участие в конкурса кандидати могат в 7-дневен срок от датата на уведомяването да направят възражение до Директора на НЦРРЗ. Директорът възлага на нова комисия от три хабилитирани лица, да се произнесе по възражението в 7-дневен срок. Въз основа на доклада на комисията, Директорът взема окончателно решение в 10-дневен срок от получаване на становище по възражението. В случай, че с решението на Директора кандидатът е допуснат до конкурсен изпит, се насрочват нови дати за неговото провеждане. Уведомлението за променените дати се изпраща на всички кандидати най-късно един месец преди датата на първия изпит.

(4) Лица, завършили чуждестранни висши училища, се допускат до конкурс, след

като придобитото висше образование им бъде признато по реда на Наредба за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища, приета с ПМС № 168 от 14.08.2000г. (обн. ДВ бр. 69/22.08.2000г.), при условията и по реда предвидени в настоящия Правилник.

(5) За кандидати, които не са български граждани и не са граждани на друга държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство или на Конфедерация Швейцария, се прилагат изискванията на чл.13, на Правилник за прилагане на ЗРАСРБ (ПМС № 202, ДВ, бр. 75/2010 г);

(7) Кандидатите по ал. 5 и 6, подават документите си, спазвайки изискванията на чл.13а от ПП ЗРАСРБ.

(8) Завеждащият отдел „Научно – учебен“ в НЦРРЗ следи за правилното прилагане на процедурата.

Чл. 8. Конспектът, по който ще се проведе конкурсния изпит по специалността, се подготвя в звеното, предложило докторантурата, обсъжда се от НС и се утвърждава от Директора на НЦРРЗ.

Чл. 9. Провеждането на конкурсния изпит по избрания от кандидата чужд език, се подготвя и провежда в оторизирана структура.

Чл. 10. (1) Конкурсният изпит по специалността се провежда от комисия, назначена със заповед на Директора. Комисията включва три хабилитирани лица или доктори на науките по съответната или сродна специалност на докторантурата.

(2) Конкурсният изпит по специалността е писмен и устен с отделни оценки. До устен изпит се допускат кандидатите, получили оценка най-малко „*Много добър 4.50*“ на писмения изпит. Успешно положили изпита са кандидатите, които са получили средна оценка от писмения и устния изпит най-малко „*Много добър 4.50*“.

(3) Писменият и устен изпит по специалността се провеждат в един и същи ден. При повече от двама кандидати изпитът може да се проведе в рамките на два последователни дни, като кандидатите се уведомяват устно за резултатите от писмения изпит през първия ден, непосредствено преди провеждането на устния изпит през втория ден.

Чл. 11. След приключване на конкурсния изпит по специалността, председателят на изпитната комисия уведомя кандидатите устно за резултатите от изпита. Писмено се уведомява зав. отдел „Научно-учебен“ за успешно издържалите изпита по специалността за своевременно обезпечаване организацията и провеждането на конкурсния изпит по съответния чужд език.

Чл. 12. (1) До изпит по чужд език се допускат само кандидатите, успешно положили изпита по специалността.

(2) Център за езиково обучение, физическо възпитание и спорт (ЦЕОФВС) към Медицински университет - София, обезпечава организацията и провеждането на конкурсния изпит по съответния чужд език. Успешно положили изпита по чужд език са кандидатите, получили оценка не по-ниска от „*Добър 4.50*“.

(3) Оценките от конкурсните изпити се оформят с точност от 0.25.

Чл. 13. (1) Кандидатите, успешно положили конкурсния изпит, се класират по успех от комисията, провела изпита по специалността.

(2) В 7-дневен срок председателят на комисията изготвя писмен доклад-заключение за направеното класиране на кандидатите, в който се вписват резултатите от класирането на явилите се кандидати и данни за: 1. среден успех от положените изпити по време на следването, успехът от държавните изпити и дипломата за висше образование или дипломната работа; 2. научни и научно-приложни разработки (ако има такива); 3. анализ на езикова подготовка за свободно ползване на научна литература на чужд език по темата на докторантурата; 4. кратки биографични данни.

(3) Изготвеният в срока по ал. 2 доклад-заключение от класирането на кандидатите, подписан от всички членове на комисията, се внася за вземане на решение за зачисляване на успешно издържалите конкурса кандидати от Научния съвет.

Чл. 14. (1) НС на НЦРРЗ взема решение за зачисляване на успешно издържалите конкурса кандидати. В решението се посочва и научният ръководител на докторанта, който се избира по предложение на ръководителя на структурното звено, където ще се обучава докторанта. За научен ръководител се избира хабилитирано лице с доказани научни постижения и практически опит в съответното професионално направление, а при възможност и от същата научна специалност.

(2) При наличие на успешно представили се двама или повече кандидати с еднакъв успех от изпита по специалността за едно място, НС взема решение въз основа на допълнителни критерии - оценката от изпита по чужд език, успех от дипломата за висше образование, документирани интереси и постижения в съответната научна област на кандидатите и др.

(3) Ако няма избран кандидат, докторантурата може да бъде обявена отново.

Чл. 15. (1) В седем дневен срок от решението на НС по чл. 14 ал. 1, Председателят на НС изпраща до Директора на НЦРРЗ документите по процедурата за изготвяне на заповедта за зачисляване и протокола от заседанието на НС, който съдържа следната информация:

1. трите имена (по документ за самоличност) на одобреното за зачисляване за докторант лице;
2. структурното звено, в която/което ще се провежда обучението на докторанта;
3. научна област/научни области;
4. професионално направление;
5. научна специалност;
6. тема на докторантурата;
7. срок и форма на докторантурата;
8. научен ръководител.

Чл. 16. Всеки кандидат има право да подаде сигнал по реда на чл. 32 от ЗРАСРБ за нарушения по провежданата процедура, при спазване на съответните срокове от узнаване на обстоятелството.

Чл. 17. Приемът в самостоятелна форма на обучение на докторанти, разработили в основната част дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“, се извършва без изпит през цялата академична година.

Чл. 18. (1) Кандидатът по чл. 17, работещ в НЦРРЗ, изготвя и представя на ръководителя на структурното звено проект на дисертационен труд, разработен в основната му част (цел, задачи, методи, резултати, основни изводи, библиография).

(2) Ръководителят на структурното звено изготвя доклад до председателя на НК за разглеждане на проекта.

(3) На заседание на НК в присъствието на кандидата се разглежда представеният проект и се взема решение с явно гласуване и обикновено мнозинство за зачисляването на докторанта. Обсъжда се и проектът на индивидуалния учебен план. НК избира научен ръководител на кандидата. Кандидатът има право да предложи научен ръководител.

(4) За научен ръководител се избира хабилитирано лице или лице, притежаващо степен „доктор“, с доказани научни постижения и практически опит в съответното професионално направление, а при възможност и от същата научна специалност.

(5) Научният ръководител, съвместно с кандидата изготвят и предлагат за утвърждаване проект на индивидуален учебен план.

(6) В случай, че НК избере предложението от кандидата научен ръководител е възможно

да утвърди предложен от тях проект на индивидуален учебен план на същото заседание.

(7) При одобрение на проекта на дисертационен труд от НК, председателят на НК прави предложение до председателя на НС за темата на дисертацията, научната област, проекта на индивидуалния учебен план за работа на докторанта и научния ръководител.

(8) НС взема решение за зачисляване на докторанта, като утвърждава темата на дисертационния труд; индивидуалния учебен план; формата на зачисляване; научната област и срока за завършване на дисертационния труд, не по-голям от три години.

Чл. 19. Кандидатите за докторантура на самостоятелна подготовка, които не са от академичния състав на Центъра подават в НЦРРЗ проект на дисертационен труд, разработен в основната му част (цел, задачи, методи, резултати, основни изводи, библиография), както и следните документи:

1. заявление;
2. европейски формат автобиография;
3. копие на диплома за придобита образователно-квалификационна степен „магистър” (с приложението) по професионалното направление на докторантурата;
4. удостоверение за основна месторабота и копие на трудова книжка;
5. проект на дисертационния труд, представляваща не по-малко от 2/3 от същия;
6. списък на научните публикации и резултати;
7. служебна бележка от организация, че поема финансирането на обучението и защитата на доктората (за докторанти на самостоятелна подготовка, които не са на основен трудов договор в НЦРРЗ).

Чл. 20. (1) Представеният проект на дисертационен труд на самостоятелна подготовка се обсъждат от научния колегиум в присъствието на кандидат, в срок до 30 дни от подаването на документите в НЦРРЗ. В случай на положителна оценка в 14-дневен срок след обсъждането, Председателят на НК прави писмено предложение до Научния съвет, в което представя резултатите от обсъждането и становище, което включва:

1. трите имена на кандидата по документ за самоличност;
2. формата на зачисляване;
3. тема на дисертационния труд;
4. научна област/научни области;
5. професионално направление;
6. научна специалност;
7. научен ръководител;
8. срок за довършване на проекта на дисертационен труд (до 3 години);
9. основна месторабота;
10. организация, която поема финансирането на обучението и защитата на доктората (ако има такава);

(2) НС взема решение относно предложението, като в случай на положително решение предлага на Директора на НЦРРЗ да зачисли докторанта.

Чл. 21. (1) Зачисляването на докторанти се извършва със заповед на директора на НЦРРЗ въз основа на:

1. решение от заседанието на НС, съдържащо информацията по чл. 14, ал. 1, чл. 18, ал. 8 и чл. 20, ал. 2;
2. фактура за платена държавна такса в счетоводството на НЦРРЗ (за редовните и задочните докторанти);
3. писмено потвърждение от институцията, ангажираща се да покрие финансовите разходи за изследователската дейност и експертната оценка на дисертационния труд (за докторанти на самостоятелна подготовка, които не са трудов договор към НЦРРЗ);

4. документ за месторабота и/или заповед за зачисляване за специализация по линия на СДО (за задочните докторанти и ако има такива за тези на самостоятелна подготовка);

(2) Документите по ал. 1 се предоставят от Председателя на НС на Директора на НЦРРЗ за изготвяне на заповедта за зачисляване на одобрените докторанти в срок от 14 дни след провеждане на заседанието на Научния съвет.

Чл. 22. Заповедта по чл. 21 се връчва на:

- ръководителя на структурно звено;
- научния ръководител на докторанта;
- докторанта;
- счетоводството;
- директора на съответната организация - за задочни и на самостоятелна подготовка докторанти, в която работят на трудов договор.
- на отдел „Научно-учебен”, за досието на докторанта.

Чл. 23. За всеки зачислен към НЦРРЗ докторант се изготвя „Досие на докторанта“, в което се съхраняват документи, свързани с неговото кандидатстване, атестиране и предвидените в учебния план дейности. Досието се съхранява в отдел „Научно учебен“.

IV. Обучение на докторантите.

Чл. 24. (1) Обучението на редовни и задочни докторанти се осъществява по индивидуален учебен план (ИУП) - *Приложение 3*. НС обсъжда и приема ИУП в срок не по-късно от 3 месеца след зачисляването на докторанта. Индивидуалният учебен план се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години и включва:

- тема на дисертационния труд;
- разпределение на всички дейности по години;
- изпити за докторски минимум и срокове за полагането им;
- посещение на определен цикъл лекции и упражнения, участие в курсове, семинари, конференции и други публични научни изяви;
- етапи и срокове за подготовка на дисертационния труд.

(2) Промяна на темата на дисертационния труд и на научния ръководител се допуска по изключение, но не по-късно от 3 месеца преди датата на заседанието за предварителното обсъждане. Промяната се извършва със заповед на директора на НЦРРЗ, въз основа на решение на Научния съвет, по предложение на научния колегиум.

(3) Докторантите на самостоятелна подготовка представят индивидуален план за работата си по завършване и оформяне на дисертационния труд.

Чл. 25. (1) Докторантите полагат изпитите по ИУП въз основа на доклад на научния ръководител пред назначена от Директора комисия в състав от най-малко 3 хабилитирани лица, включително научния ръководител. За успешно положен изпит се счита този, с оценка не по-ниска от „Много добър 4.50“. За повторно явяване на изпит от индивидуалния учебен план докторантът заплаща сума в размер на 50 лв.

(2) Докторантите на самостоятелна подготовка полагат изпит по специалността на докторантурата по реда на ал. 1.

Чл. 26. (1) В срок до един месец от датата на зачисляване докторантът внася в НС индивидуалния учебен план по чл. 24, ал.1 в 3 екземпляра за приемане.

(2) Съгласуваният индивидуален учебен план на докторанта, придружен с решението на Научния съвет за неговото приемане, се съхранява в досието на докторанта в отдел „Научно-учебен“. Останалите два екземпляра се връчват на докторанта и на съответното структурно звено.

Чл. 27. (1) Докторантите се атестират в края на всяка академична година (*Приложение 4*).

(2) Докторантите представят пред НК отчет за извършените дейности, одобрен от научния ръководител, който съдържа научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния план.

(3) Научният колегиум приема:

- становище за изпълнението на ИУП и оценка на дейността на докторанта;
- предложение за конкретизация на ИУП за следващата година;
- препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата, като при необходимост се препоръчва конкретизация на темата или смяна на научния ръководител;

(4) Научният ръководител предлага, съвместно с докторантите, конкретизация на ИУП на докторанта през следващата година.

(5) Научният съвет приема: 1. становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта; 2. предложение за крайна атестационна оценка на докторанта, въз основа на атестационната карта, попълнена от научния ръководител; 3. предложение за конкретизация на ИУП за следващата година; препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата, като при необходимост препоръчва конкретизация на темата или смяна на научния ръководител, ако има подобно предложение от научния колегиум или от научния ръководител.

(6) Предложението по ал. 5, т. 2 и 3 се утвърждава от Научния съвет на НЦРРЗ и се вписва в атестационната карта на докторанта.

(7) След заседанието на Научния съвет, председателят на НС предоставя за съхранение в досието на докторанта комплект от следните документи : 1. препис-извлечение от решението за утвърждаване на атестационната оценка на докторанта; 2. атестационна карта, попълнена с решението на НС и подписана от председателя на съвета, утвърдил крайната атестационна оценка на докторанта.

Чл. 28. (1) Освен отчитането на показателите по реда на чл. 27 редовните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие, като представят пред директора на НЦРРЗ доклад за изпълнението на ИУП, към който се прилагат отчет за работа по: 1. отчет за работата, извършена по дисертационния труд или докторския минимум (определен в индивидуалния план), заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал; 2. отчет за учебна работа, заверен от ръководителя на структурното звено.

(2) Докладът за изпълнението на задължителните изисквания по утвърдения индивидуален учебен план от редовните докторанти се съгласува с научния ръководител.

(3) Утвърденият от директора на НЦРРЗ доклад се връчва: на съответното структурно звено за докторанта, научния му ръководител и за досието на докторанта.

(4) Въз основа на отчета по чл. 27 и 28, ръководителят на структурното звено представя най-малко един път в годината доклад до директора на НЦРРЗ за изпълнението на задължителните изисквания от редовните докторанти.

Чл. 29. (1) Научният ръководител е длъжен да подпомага чрез консултации, препоръки и оценки специализираната подготовка и работата на докторанта по дисертационния труд. Научният ръководител носи отговорност пред Научния колегиум, Научния съвет и Директора за качеството на подготовката, изпълнението на учебния план и работата за реализиране на дисертационния труд.

(2) Хабилитирано лице има право да бъде научен ръководител едновременно на не повече от трима докторанти.

(3) При обективна невъзможност на научния ръководител да изпълнява задълженията си като такъв, може да бъде избран друг. За целта е необходимо да се направи предложение на заседание на НК, което се утвърждава от НС и се предлага на директора за издаване на заповед в следните случаи:

1. Поради смърт на лицето;
  2. При продължително отсъствие (повече от 6 месеца), поради заболяване, престой в чужбина или друга уважителна причина;
  3. При отрицателна атестационна оценка на докторанта за хода на докторантурата;
  4. Осъден, с влязла в сила присъда „лишаване от свобода“ за умишлено престъпление;
  5. По мотивирана молба на докторанта, която се разглежда от НС;
  6. По мотивирана молба на научния ръководител, която се разглежда от НС;
- (4) Пенсионирването на научния ръководител не е основание за отстраняването му при условие, че не са налице други мотиви за това.

Чл. 30. Ръководителят на структурното звено, в което е зачислен докторанта, подпомага дейността на научния ръководител и работата на докторанта.

Чл. 31. (1) НЦРРЗ предоставя материалната база и поема разходите по обучение на докторантите в редовна, задочна и самостоятелна форма на обучение, ако лицето е на основен трудов договор в Центъра, в съответствие с нормативите за обучение на докторанти. Организации, които са заинтересувани от резултатите на съответния дисертационен труд, могат да предоставят на докторантите материална база и средства, необходими за подпомагане на разработването му.

(2) Лица, зачислени в редовна форма на обучение, както и тези на самостоятелна или задочна, на основен трудов договор към НЦРРЗ, не заплащат разходи по процедура за публична защита на дисертационния си труд. Правото за това е еднократно.

(3) Разходите по процедура за публична защита на дисертационен труд включват: възнаграждения на членовете на НЖ за изготвяне на рецензии и становища и на техническия секретар, както и командировки на членовете на НЖ.

(4) Разходите по процедурата за публична защита на дисертационния труд на лица, които са на трудов договор към НЦРРЗ и не са защитили до две години от отчисляването им, не се поемат от НЦРРЗ.

(5) НЦРРЗ не поема разходите по процедурата за публична защита на дисертационния труд на лица, които са напуснали Центъра.

(6) Докторанти на самостоятелна или задочна форма на обучение в НЦРРЗ, които не са на основен трудов договор към Центъра, заплащат разходите по ал. 3. Разходите се внасят по сметката на НЦРРЗ в 10-дневен срок от датата на утвърждаване на научното жури от НС.

Чл. 32. Лица, които не са на трудов договор към НЦРРЗ, заплащат разходите за публична защита за придобиване на научна степен „Доктор на науките“ по реда на чл. 31, ал. 6.

Чл. 33. (1) Промяна в срока на докторантурата (удължаване, прекъсване), се осъществява при следните условия.

1. удължаване по обективни причини без право на стипендия до една година, въз основа на мотивиран доклад от научния ръководител и решение на НС. Решението на Научния съвет и придружаващите го документи на докторанта се изпращат до директора на НЦРРЗ за издаване на заповед за удължаване на срока от него;

2. прекъсване поради болест, специализация по темата на дисертационния труд в страната или чужбина, семейни и други уважителни причини, за срок не повече от една година, а при майчинство и отглеждане на дете съгласно трудовото законодателство. Извършва се въз основа на заявление от докторанта до директора на НЦРРЗ и приложен доказателствен материал, положителна резолюция от научния ръководител и решение на Научния съвет.

3. решението на НС и придружаващите го документи на докторанта се изпращат до Директора на НЦРРЗ за издаване на заповед за промяна на срока и или прекъсване на работата по докторантурата;

4. възстановяване на докторантура по реда на т. 2 се извършва след депозиране на заявление от докторанта до директора на НЦРРЗ, съгласувано от научния ръководител и председателя на НС. Заповед за възстановяване на докторантурата се издава от директора на НЦРРЗ.

Чл. 34. (1) Отчисляване с право на защита за срок до 2 години се прилага за докторанти, преминали изискуемия срок на подготовка, изпълнили задачите и положили успешно изпитите от индивидуалния си учебен план.

(2) Отчислението по ал. 1 се извършва въз основа на заявление от докторанта, с приложен към него доказателствен материал, положителна резолюция от научния ръководител и решение на НК и НС. Решението на НС и придружаващите го документи на докторанта се изпращат до директора на НЦРРЗ за издаване на заповед за отчисляване на докторанта с право на защита.

(3) Издадената по реда на ал. 2 заповед се връчва: на структурното звено за докторанта, научния ръководител и на отдел „Научно-учебен“ за досието на докторанта;

Чл. 35. (1) Отчисляване без право на защита се прилага при редовни, задочни и на самостоятелна подготовка докторанти, които не са:

1. внесли нормативно определените такси за обучение и подготовка на докторантурата;
2. не са изпълнили в срок своите ангажименти по ИУП и не са положили изискуемите задължителни изпити.

(2) Отчислението по ал. 1 се извършва въз основа на доклад от научния ръководител и решение на НС. Решението на НС и придружаващите го документи се изпращат до директора на НЦРРЗ за издаване на заповед от него за отчисляване на докторанта без право на защита.

(3) Издадената по реда на ал. 2 заповед се връчва: на структурното звено за докторанта, научния ръководител и за досието на докторанта;

Чл. 36. (1) До две години след отчисляването, докторантът трябва да защити дисертационния труд.

(2) Ако в срока по ал. 1 докторантът не защити дисертационния си труд, трябва да премине отново през процедурите на чл. 4 и следващите от настоящия правилник.

(3) Ако докторантът не е защитил, т.е. придобил ОНС „доктор“ в 2-годишен срок след заповедта за отчисляване с право на защита и не е подал заявление до директора за уточняване на статуса в посочения срок, същият се счита за напуснал по собствено желание.

Чл. 37. (1) Редовните докторанти в НЦРРЗ имат право да променят формата на докторантура си, въз основа на заявление до ръководителя на обучаващото структурно звено и приложено копие на трудов договор, съгласувано с научния ръководител, по решение на НС. Решението на НС и придружаващите го документи се изпращат до директора на НЦРРЗ за издаване на заповед за промяна във формата на обучение от редовна в задочна или самостоятелна.

(2) Издадената по реда на ал. 1 заповед се връчва: на структурното звено за докторанта, научния ръководител и за досието на докторанта;

Чл. 38. Редовните докторанти ползват ваканция не по-малко от 30 календарни дни в рамките на една учебна година.

Чл. 39. (1) Докторант се отстранява от НЦРРЗ за определен срок при:

1. предоставяне на неверни данни, въз основа на които е приет или приподправяне на документи;
2. системно неизпълнение на задълженията си по учебния план или Правилника за вътрешния ред на НЦРРЗ;
3. осъждане на „лишаване от свобода“ за извършено умишлено престъпление от общ характер.

(2) Освободеният докторант възстановява 100% получените от него стипендии и

извършени други разходи, свързани с обучението му, на организацията, от която ги е получил (структурно звено на НЦРРЗ).

V. Права и задължения на докторантите.

Чл. 40. (1) Правата и задълженията на докторантите се уреждат със ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ,ЗВО, Правилника за устройството и дейността на НЦРРЗ и с този правилник.

(2) Докторантите имат право да:

- участват в цялостната дейност на структурното звено, в което се обучават.
- избират учебни дисциплини при условията, определени в учебния план;
- получават квалифицирана помощ и ръководство за своето професионално израстване;
- се обучават по една специалност или да изучават допълнителни курсове при условия, определени от НЦРРЗ;
- участват в научноизследователска дейност, като им се гарантират авторските, изобретателските и сродните права и възнаграждение;
- да избират и да бъдат избирани в НС на НЦРРЗ;
- ползват студентски общежития, столове, медицинско обслужване, намаление при пътуване по градския и междуградския транспорт, както и цялата база на НЦРРЗ за учебна и научноизследователска дейност;
- да участват в учебни и научни общности за защита и удовлетворяване на своите интереси, както и да членуват в международни организации, чиято дейност не противоречи на законите на Република България;
- се преместват в друго висше училище, факултет, специалност, степен или форма на обучение в съответствие с правилниците на висшето училище;
- прекъсват обучението си, както и да го продължават след това, при условия и по ред, регламентирани в правилниците на НЦРРЗ;
- получават стипендии;

(3) Задълженията на докторантите:

- да се подготвят по утвърдения индивидуален учебен план по чл. 24 за подготовка и полагане на изпити и защита на дисертационен труд;
- да посещават предвидените лекции, курсове, семинари и други занятия;
- успешно да са положили определените изпити в ИУП не по-късно от 24-тия месец на докторантурата (за всички форми на обучение);
- да представят копия на протоколи за успешно положени изпити по индивидуалния учебен план в НС;
- да се отчитат ежегодно пред НК, а редовните докторанти да се отчитатна 3 месеца пред структурното звено и на 6 месеца/два пъти в годината/ пред НК.
- да бъде атестиран ежегодно по реда на чл. 27;
- задочните докторанти са длъжни да прекарват през учебната година не по-малко от 60 работни дни в базата за обучение.

(4) В края на всяка учебна година научният ръководител дава оценка за работата на докторанта за хода на докторантурата към момента пред НК.

VI. Условия и ред за придобиване на научна и образователна степен „доктор“.

Чл. 41. (1) Образователна и научна степен „доктор“ се присъжда на лица които притежават образователно-квалификационна степен „магистър“ и отговарят на минималните национални изисквания (Приложение 1), след обучение в докторантура и успешна защита на дисертационния труд, съгласно ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и настоящия правилник.

(2) Докторантът придобива право на защита на дисертационния труд след

изпълнение на дейностите по обучението и успешно полагане на изпитите, определени в индивидуалния учебен план.

Чл. 42. (1) Докторантът представя окончателен вариант на дисертационния труд на научния си ръководител, който съдържа: заглавна страница; съдържание, увод; изложение; заключение - резюме на получените резултати с декларация за оригиналност, библиография. В едномесечен срок научният ръководител преценява и писмено се произнася относно готовността за защита.

(2) Дисертационният труд представен във вид на книжно тяло е с препоръчителен обем до 150 стандартни страници (2500 символа на страница) се състои от:

1. заглавна страница, на която е изписано името на научната организация, името на кандидата, темата на дисертацията; посочва се, че дисертацията е за придобиване на научна и образователна степен „доктор“; вписва се също академичната длъжност, научната степен и името на научния ръководител (или научния консултант) и се посочва месецът и годината на завършване на дисертационния труд и предаването му за разкриване на процедура за защита.

2. Съдържание, съгласно Приложение 2.

(3) При положителна оценка на готовността на докторанта за защита на дисертационния труд, научният ръководител предлага на НК да открие и проведе процедура за предварително обсъждане (вътрешна защита) в срок от 30 дни от датата на писменото си произнасяне по ал. 1. На предварителното обсъждане се представя един отзив от вътрешен специалист.

(4) При отрицателна оценка на научния ръководител, както и при непроизнасяне в срока по ал. 1 докторантът може да отнесе въпроса за разглеждане пред НК, който се произнася окончателно за готовността за защита.

(5) Вътрешната защита завършва с решение на НК относно готовността на дисертационния труд за защита пред научно жури, с предложение за отчисляване с право на защита. При положителна оценка, НК прави и предложение за състав на научното жури, членовете на което трябва да отговарят на минималните национални изисквания. Научният ръководител и докторантът задължително участват в обсъждането на състава на журито и могат да предлагат кандидатури за неговия състав.

(6) Председателят на НК представя доклад до директора на НЦРРЗ с копие до председателя на НС за взетите решения по ал. 1, 2, 3 и 5 в двуседмичен срок от провеждането на вътрешната защита.

Чл. 43. Право на защита се придобива с решение на НС по следния ред:

(1) На свое първо заседание НС в едномесечен срок от внасяне на предложението на НК, решава и предлага на Директора да издаде заповед за отчисляване на докторанта, определя научното жури и прави предложение до директора на НЦРРЗ за утвърждаване състава на научното жури.

(2) В 7-дневен срок от предложението на НС, директорът на НЦРРЗ със заповед отчислява докторанта с право на защита, утвърждава научното жури и датата на първото заседание.

(3) Заповедта по ал. 2 се връчва: 1. На докторанта, научния ръководител и за досието на докторанта в отдел „Научно-учебен“; 2. На техническия сътрудник за връчване на заповедите на членовете на научното жури.

Чл. 44. (1) Докторантите, придобили право на защита, се отчисляват със заповед на директора на НЦРРЗ.

(2) Докторант, отчислен без право на защита, има право да подготви нов дисертационен труд, но само като докторант на самостоятелна подготовка и с друг научен ръководител.

(3) За да се яви на защита на дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“, докторантът трябва да е изпълнил следните изисквания: 1. да е отчислен с право на защита; 2. да е подготвил дисертационен труд, който отразява резултатите от неговите изследвания; 3. да

отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. (Приложение 1),

Чл. 45. (1) Научното жури е в състав от 5 хабилитирани лица в съответната научна област или научни области по темата на дисертацията и двама резервни члена. Най-малко един е професор и най-малко трима са външни на НЦРРЗ. Научният ръководител не може да бъде член на Научно жури. За председател се определя вътрешен на НЦРРЗ член.

(2) За членове на научното жури могат да бъдат избирани лица, които отговарят на минималните изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ (обн., ДВ, бр. 38 от 2018 г., (Приложение 1).

Чл. 46. (1) В срок до 15 дни след положително решение на НС за готовността за защита на дисертационния труд, докторантът подава в деловодството на НЦРРЗ три комплекта документи – един оригинал и два идентични по съдържание на оригинала копия в електронен вид за защитата – предвидени за членовете на научното жури, както следва:

1. Заявление до директора на НЦРРЗ.
2. Опис на документите;
3. Подвързан дисертационен труд - три броя (един се представя в НАЦИД, един в библиотеката на НЦРРЗ и един остава за кандидата);
4. Автореферат, оформен съгласно изискванията (Приложение 2). Авторефератът отразява в съкратена и обобщена форма всички глави, обзор. Заглавната страница на автореферата е идентична с тази на дисертацията. На втората страница се посочва съставът на НЖ, председателя на журито, рецензентите, датата, часът и мястото на публичната защита на дисертационния труд.
5. Препис-извлечение от протокола на заседанието на НС с положителното решение за готовността за защита на дисертационния труд;
6. Служебна бележка от счетоводството на съответната спонсорираща организация (за задочни докторанти и докторанти на самостоятелна подготовка), които не са служители на НЦРРЗ за поемане на разноските за процедурата по защита;
7. Справка за приносите на дисертационния труд;
8. Декларация за оригиналност (плагиатство);
9. Справка за взети изпити от докторския минимум, заверена от началник-отдел „Научно-учебен“;
10. Списък на публикациите и участията в научни форуми по дисертацията с подпис;
11. Копия на публикациите и резюмета от участията в научни форуми (ако има такива), свързани с дисертацията
12. Европейски формат автобиография с подпис на докторанта;
13. Документи за участия в научни проекти;
14. Документи за участие в научни форуми (конгреси, конференции и др.);
15. Други документи (ако има такива – патенти, заповеди за внедряване и др.);
16. Справка за цитиранията на публикациите във връзка с дисертацията (ако има такива).

Чл. 47. (1) Директорът на НЦРРЗ, в 7-дневен срок от заседанието на НС по чл. 43, издава заповед, въз основа на протокола от заседанието на НС, за назначаване на НЖ. В заповедта се посочват съставът на Научното жури, с която се определя и датата на първото заседание.

(2) Директорът на НЦРРЗ назначава технически секретар, който подготвя материалите за заседанията на НЖ, води протоколите, оформя цялата документация и след приключване на процедурата по защита на дисертация, предава материалите с протокол на директора на НЦРРЗ.

(3) Техническият секретар се назначава за всяка отделна процедура и е служител на НЦРРЗ, който получава допълнително заплащане, прието с решение на Директорския съвет

на Центъра.

(4) Докторантът и завеждащ – отдел „Научно-учебен” получават копие от заповедта по ал. 1.

Чл. 48. Заедно със заповедта, членовете на журито получават материалите по процедурата за защита на дисертация на хартиен и/или електронен носител, както и правилата за работа на Правилника за придобиване на ОНС „доктор” и научна степен „доктор на науките” в НЦПРЗ.

Чл. 49. (1) Първото заседание на НЖ се провежда в срок до 14 дни от датата на издаване на заповедта за назначаването му. Всички избрани членове на журито потвърждават готовността си за участие. Ако някой от избраните членове на журито не се яви или откаже участието си по време на първото заседание, той се замества от съответния резервен член и заседанието се насрочва отново, най-късно една седмица след първото заседание. Журито избира свой председател (който трябва да е от вътрешните членове) и двама рецензенти, от които поне единият е външен. Остналите членове на НЖ изготвят становища.

(2) Решенията на журито се приемат с явно гласуване и обикновено мнозинство. Не могат да се провеждат заседания на журито в намален състав. Протоколът от всяко заседание трябва да бъде подписан от всички членове на журито в едноседмичен срок след неговото провеждане. На първото заседание се определя срокът за представяне на рецензиите и становищата, който не може да бъде по-дълъг от три месеца след утвърждаването на журито от НС на НЦПРЗ и датата на заключителното заседание.

(3) Заседанията на журито се провеждат присъствено, или чрез използване на технически средства (конферентна връзка и др.).

(4) Рецензиите, становищата и авторефератът на дисертацията се публикуват на интернет страницата на НЦПРЗ в срок не по-кратък от 14 дни преди защитата.

Чл. 50. (1) Научното жури провежда открито заседание за защитата на дисертационния труд на кандидата, който е допуснат до защита, в едномесечен срок след публикуването на автореферата, рецензиите и становищата, на което:

1. председателят на НЖ представя докторанта;
2. докторантът прави кратко изложение (около 20 мин.) на основните резултати от дисертационния труд;
3. председателят на НЖ представя рецензиите и становищата на НЖ;
4. членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;
5. всеки член на НЖ публично обявява своята оценка - положителна или отрицателна;
6. председателят на НЖ обявява резултата от защитата.

(2) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил на защитата три или повече положителни оценки. Неуспешно защитената дисертация се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането, се открива нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна. Разходите за нея се поемат от докторанта.

(3) Заседанията на НЖ се отразяват в протоколи. Работата на НЖ приключва след като всеки негов член подпише протокола от защитата. Ако член на журито откаже да подпише протокола, без да е представил писмено обяснение за това, той не получава хонорар за процедурата и за случая се информира НС на НЦПРЗ, с оглед избора на членове на журито по предстоящи процедури.

(4) Председателят на НЖ уведомява Директора на НЦПРЗ за случаите, когато членове на НЖ не са представили рецензиите и становищата в сроковете, предвидени при съответната процедура, за санкциониране на членовете на журито, неспазили сроковете.

(5) Председателят на НЖ изпраща цялата документация по процедурата на Директора на НЦРРЗ, придружена с доклад-опис. Тя включва протоколите от заседанията на журито, рецензиите, становищата, писмените отговори на докторанта на рецензиите и становищата, ако има такива, а също и други документи, създадени от Научното жури или адресирани до него в хода на процедурата.

Чл. 51. (1) Образователната и научна степен „доктор“ се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно;

(2) ОНС „доктор“ се удостоверява с диплома, която се издава на български език, а при заявено искане от лицето се издава и приложение на английски език.

(3) Дипломата по ал. 2 се издава по единен образец, утвърден от министъра на образованието и науката и се изпраща в Национален център за информация и документация (НАЦИД) за регистриране в 14-дневен срок след издаването ѝ от НЦРРЗ. В случаите, когато докторантът е служител на НЦРРЗ, копие от връчената диплома се изпраща административно и на специалиста Човешки ресурси за сведение към досието му.

(4) В същия срок завеждащ – отдел „НУ“ изпраща в Националния център за информация и документация 1. по един екземпляр от защитения дисертационен труд и автореферата на хартиен и електронен носител; 2. информация за издадената диплома за придобита образователна и научна степен „доктор“; 3. Попълнени информационни карти за защитен дисертационен труд на български и английски език на електронен носител в doc формат и на хартиен носител.

Чл. 52. (1) Придобита в чужбина ОНС „доктор“ се признава от НЦРРЗ в съответствие с нормативните актове и международни договори, по които Република България е страна. Признаването за лице, което кандидатства за работа или работи в НЦРРЗ се извършва от научна комисия, назначена със заповед на Директора.

(2) За признаване на получени в чужбина научни степени заинтересованите лица подават в съответното структурно звено по професионалното направление на научната степен:

1. заявление до директора за признаване на придобита научна степен;

2. копие на диплома (с приложенията) за образователно-квалификационна степен „магистър“, издадена от акредитирано висше училище;

3. автореферат в оригинал и/или превод на български, дисертационен труд 1 брой и копия на публикациите по труда;

4. диплома за придобита образователна и научна степен „доктор“, издадена от акредитирано висше училище или научна организация, в оригинал и официално заверен превод на български език.

(3) Научната комисия се състои най-малко от 5 хабилитирани лица, по възможност един юрист с право на съвещателен глас, които оценяват съответствието на дипломата за придобита образователна и научна степен в чужбина, съгласно нормативните актове и международни договори, по които Република България е страна.

(4) Съставът на научната комисия, одобрен от НС по научни области и при възможност по професионални направления и научни специалности, и техническия сътрудник за подпомагане на дейността ѝ, се определят със заповед на Директора на НЦРРЗ не по-късно от един месец след подаване на документите по ал. 1 за признаване на получена в чужбина ОНС.

(5) Заседанието на научната комисия се провежда в срок до 1 месец от датата на издаване на заповедта на Директора по ал. 4. Научната комисия взема решение за признаване или отказ от признаване с явно гласуване с пълно мнозинство.

(6) Председателят на научната комисия изготвя обобщен доклад-заключение, който се подписва от всички членове на комисията, не по-късно от 7 дни след провеждане на

заседанието и го изпраща до Директора.

(7) Кандидатите за признаване на придобита в чужбина образователна и научна степен се уведомяват писмено от комисията по ал. 4 за решението на Директора на НЦРРЗ в срок 14 дни от датата на провеждане на заседанието.

(8) Документът за признаване на придобитата в чужбина образователна и научна степен „доктор” се издава от Директора в едномесечен срок по единен образец, утвърден от министъра на образованието и науката и се изпраща в НАЦИД за регистриране в 14 дневен срок след издаването ѝ от НЦРРЗ. Копие от връчената диплома се изпраща административно на специалиста „Човешки ресурси“ за сведение към досието на кандидата.

Чл. 53. (1) Изплащането на хонорарите на участвалите в процедурата членове на НЖ и на техническия секретар се извършва на основата на заповед на Директора, основана на доклад от председателя на Научното жури.

(2) в случаите по чл. 50, ал. 4 – хонорарите на членовете на НЖ, които не са спазили сроковете за представяне на рецензия или становище, се намаляват с 50%.

VII. Финансово и материално-техническо осигуряване

Чл. 54. НЦРРЗ предоставя материалната база и поема разходите по зачисляване, обучение и защита на дисертационните трудове на докторантите в редовна и задочна форма на обучение, субсидирано от държавата, в съответствие с диференцираните нормативи за обучение на докторанти, определени от Министерския съвет.

Чл. 55. (1) В зависимост от начина на финансиране докторантурите са: 1. По държавна поръчка - за български граждани и граждани на страни от ЕС и ЕИП - редовна форма на обучение, при която докторантът получава държавна стипендия, а учебният и изследователски процес се финансират от държавната субсидия на НЦРРЗ. 2. Чрез платен прием - за български граждани и граждани на страни извън ЕС и ЕИП - редовна форма на обучение, при която докторантът не получава държавна стипендия, а сам или чрез спомоществатели заплаща такса за своята подготовка и изследователска дейност.

(2) НЦРРЗ има право да извършва обучение срещу заплащане по ал. 1, т. 2, в ОНС „доктор” по специалности, които са получили при акредитацията оценка „много добра”, при условия, определени в настоящия правилник, и с договор между НЦРРЗ и докторанта. Това право ползват лицата, които имат успех не по-нисък от „много добър (4,50)” от конкурсния изпит за докторанти.

Чл. 56. (1) Таксата за платена докторантура, съгласно чл. 21, ал. 5 от ЗВО, се определя ежегодно от директора на НЦРРЗ по следната методика: 1. за първата година на обучение докторантът заплаща следната такса: 1 месец с равностойност от 2 минимални работни заплати (X) се умножава по 11 месеца и се заплаща равностойността на 22 минимални работни заплати; 2. за втора и последващи години - таксата, заплащана от докторанта за първата учебна година се индексира с коефициент, равен на официалния годишен индекс на инфлация за съответната календарна година, обявен от НСИ.

(3) Таксите по ал. 1 се внасят в НЦРРЗ на полугодие, т.е. на 6 месеца, като първата такса се внася не по-късно от 15 дни от датата на утвърждаване от Научния съвет.

Чл. 57. (1) Средства за изследователската дейност по темите на дисертационните трудове и обучението по индивидуалния план за съответната година, се утвърждават от директора на НЦРРЗ по предложение на научните ръководители, съгласувано с председателя на Научния съвет и главния счетоводител на НЦРРЗ.

(2) План-сметката по ал. 1 се одобрява предварително от научен ръководител, а за докторанти, финансирани от външни организации - и от ръководителя на съответната организация.

VIII. Придобиване на научната степен „доктор на науките“.

Чл. 58. Придобиването на научната степен „доктор на науките” се извършва съгласно разписанието на чл. 12 - 14а от ЗРАСРБ и Раздел III от Глава втора на ППЗРАСРБ.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. По смисъла на настоящия правилник:

1. „Публикационна активност” се изразява в публикуване на статии в научни списания, монографии, учебници, ръководства и разработки; участие в научни прояви.
2. „Първично звено” е структура на НЦРРЗ, в която има назначени лица на академични длъжности.
3. „Приемащо структурно звено” е отдел на НЦРРЗ, в който се приемат и обучават докторанти, провежда се конкурс за придобиване на образователна и научна степен „доктор” и на научна степен „доктор на науките” или за заемане на академична длъжност.

§2. Откритите процедури по докторантури и академични длъжности, които са утвърдени от Научния съвет и неприключили, до влизането на Закона за развитието на академичния състав в РБългария в сила от 04.05.2018г. продължават по досегашните условия и ред.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1.

Минимални национални изисквания към научната и преподавателската дейност на кандидатите за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности „главен асистент”, „доцент” и „професор”

Област 4. Природни науки, математика и информатика, Професионално направление 4.3. Биологически науки.

Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности.

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
А	Показател 1	50	50	50	50	50
Б	Показател 2		100			
В	Показатели 3 и 4				100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 10	30	100		200	200
Д	Сума от показателите от 11		100		50	100
Е	Сума от показателите от 12 до края					150

Таблица 2. Брой точки по показатели.

Група от показатели	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“	100

Приет на заседание на Научния съвет на 13.02.2019 г.

Група от показатели	Показател	Брой точки
В	3. Хабилизационен труд – монография или	100 за монография 25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. в издание със SJR без IF 6 за други [#] публ.
	4. Хабилизационен труд - научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus)*.	
Г	5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилизационен труд.	30
	6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ или за присъждане на научна степен „доктор на науките“.	20
	7. Научна публикация в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus), извън хабилизационния труд*	25 за публ. в Q1 20 за публ. в Q2 15 за публ. в Q3 12 за публ. в Q4 10 за публ. в издание със SJR без IF 6 за други [#] публ.
	8. Публикувана глава от книга или колективна монография	15
	9. Изобретение, патент или полезен модел, за което е издаден защитен документ по надлежния ред.	25
	10. Публикувана заявка за патент или полезен модел.	15
Д	11. Цитирания в научни издания, монографии, колективни томове и патенти, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Web of Science и Scopus)*	2 1 в други [#] публ.
Е	12. Придобрита научна степен „доктор на науките“.	75
	13. Ръководство на успешно защитил докторант (n е броят съръководители на съответния докторант).	50/n**
	14. Участие в национален научен или образователен проект.	10
	15. Участие в международен научен или образователен проект.	20
	16. Ръководство на национален научен или образователен проект.	20
	17. Ръководство на международен научен или образователен проект.	50
	18. Привлечени средства по проекти, ръководени от кандидата	1 точка за всеки 5000 лв.
	19. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа.	40/n
	20. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа.	20/n

Q1, Q2, Q3 и Q4 обозначават четирите квартали (четвъртини), в които *Journal Citation Reports (JCR)* на *Web of Science* групира научните списания с импакт-фактор (IF) във всяка научна област. При отчитане на публикация в списание, което се появява в повече от една научна област в базата данни *Web of Science*, се използва най-високият квартал за съответното списание за годината на публикуване. Ако за дадена публикация в годината на публикуване не е наличен квартал за списанието, се използва наличният квартал за най-близката до нея година.

Scimago Journal Rank (SJR) обозначава метриката на научните издания, реферирани в *Scopus*.

При отчитане на публикации с повече от 30 (тридесет) съавтори кандидатът трябва да има доказан съществен принос. Съществен принос в дадена научна публикация се доказва по поне един от

Приет на заседание на Научния съвет на 13.02.2019 г.

следните начини: (1) кандидатът е първи в списъка на съавторите, (2) кандидатът е посочен в публикацията като автор за кореспонденция, (3) кандидатът представи писмо от автора за кореспонденция на статията или от публично обявения ръководител на научния колектив, подготвил публикацията, в което се удостоверява конкретният съществен принос на кандидата в тази публикация. Наличието на писма, удостоверяващи съществен принос в статии с повече от тридесет съавтори, се проверява в процедурата по проверка на допустимостта на кандидатите. Съответствието между съдържанието на писмото и съдържанието на съответната публикация се удостоверява в писмен вид в рецензиите и становищата на членовете на научното жури.

*Само за ПН 4.5 и ПН 4.6 се въвеждат следните допълнителни коефициенти за умножение на точките при отчитане на съответния показател:

За показатели В4 и Г7 - коефициент 3.

За показател Д11 - коефициент 4.

*Само за ПН 4.1, ПН 4.2 и ПН 4.3 се използват и квантилите (четвъртините) Q1, Q2, Q3 и Q4 съгласно метриката SJR (<https://www.scimagojr.com/>). При отчитане на публикация в списание, което се появява за съответната година и в квантилите на JCR и в квантилите на SJR, се използва по-високият от тези квантили.

#Само за ПН 4.5 и ПН 4.6 се дават точки за "други" научни публикации (за показатели В4 и Г7), които трябва да са реферирани и индексирани в поне една от следните бази данни с научна информация: Zentralblatt, MathSciNet, ACM Digital Library, IEEE Xplore и AIS eLibrary, както и точки за цитирания (показател Д11) в "други" научни издания, монографии и колективни томове, които са реферирани и индексирани в поне една от тези бази данни.

Област 7. Здравеопазване и спорт Професионално направление 7.1. Медицина.

Таблица 1. Минимални изисквани точки по групи показатели за различните научни степени и академични длъжности.

Група от показатели	Съдържание	Доктор	Доктор на науките	Главен асистент	Доцент	Професор
А	Показател 1	50	50	50	50	50
Б	Показател 2		100			
В	Показатели 3 и 4				100	100
Г	Сума от показателите от 5 до 9	30	100		200	200
Д	Сума от показателите от 10 до 12		100		50	100
Е	Сума от показателите от 13 до края					100

Таблица 2. Брой точки по показатели

Група от показатели	Показател	Брой точки
А	1. Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“	50
Б	2. Дисертационен труд за присъждане на научна степен „доктор на науките“	100
В	3. Хабилизационен труд – монография	100
	4. Хабилизационен труд – научни публикации (непо-малко от 10) в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.	60/п за всяка публикация
Г	5. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилизационен труд.	100
	6. Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“	40

Приет на заседание на Научния съвет на 13.02.2019 г.

	или за присъждане на научна степен „доктор на науките“.	
	7. Публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	60/n или разпределени в съотношение на базата на протокол за приноса
	8. Публикации и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	30/n или разпределени в съотношение на базата на протокол за приноса
	9. Публикувана глава от колективна монография	20/n
Д	10. Цитирания или рецензии в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томове	15
	11. Цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране	10
	12. Цитирания или рецензии в нереферирани списания с научно рецензиране	5
Е	13. Придобита научна степен „доктор на науките“.	40
	14. Ръководство на успешно защитил докторант (n е броят съръководители на съответния докторант).	40/n
	15. Придобита медицинска специалност.	40
	16. Участие в национален научен или образователен проект.	15
	17. Участие в международен научен или образователен проект.	20
	18. Ръководство на национален научен или образователен проект.	30
	19. Ръководство на международен научен или образователен проект.	40
	20. Публикуван университетски учебник или учебник, който се използва в училищната мрежа.	40/n
	21. Публикувано университетско учебно пособие или учебно пособие, което се използва в училищната мрежа.	20/n
	22. Обучение на стажанти, специализанти и докторанти (семинарни и практически занятия).	30

ПРИЛОЖЕНИЕ 2.

I. Препоръчителни изисквания към *дисертационен труд* за придобиване на образователна и научна степен “доктор”.

Раздели на дисертационния труд:

1. Въведение - излага се проблема, който ще се изследва в дисертационния труд, както и важноста му за научната област.
2. Литературен обзор - Представя научните постижения по темата на дисертационния труд до момента. Да се очертае научният проблем, изследван в дисертацията.
3. Цел, задачи, материали и методи на изследванията - Целта на дисертацията да се представи точно и да е конкретно формулирана. Етапите на изследването да се представят като отделни задачи.
4. Анализ на резултатите - Получените резултати трябва да бъдат изчерпателно и коректно описани, да е приложена подходяща статическа оценка, анализът трябва ясно да е свързан с формулираните хипотези, резултатите да се представят по добре структуриран начин (таблицы, фигури, графични схеми, и др. подобни нагледни източници на данни)
5. Обсъждане на резултатите – да се обобщят резултатите, да се отчете постигнато и се сравни с литературните данни; Да се направи оценки на приноса на дисертацията към изследваната област.
6. Изводи –да се изложат изводите от направените проучвания и на приноса.
7. Библиография - Литературните източници се подреждат и номерират, съгласно изискванията на редакторите на научните медицински списания (т.нар. “Vancouver” стил.) или съгласно БДС.

II. Изисквания за оформяне на автореферат към дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор”

Авторефератът е съкратен вариант на дисертацията за придобиване на ОНС “доктор” и неговото съдържание трябва да съответства на съдържанието на дисертацията. Авторефератът съдържа всички раздели на дисертацията, без литературния обзор. Той трябва да има следните глави: - въведение; цел,

Приет на заседание на Научния съвет на 13.02.2019 г.

задачи, материали и методи (идентични с оригинала); резултати; дискусия (по съществените елементи на дискусията); изводи и препоръки.

Накрая на автореферата се описват научните приноси на дисертацията, разделени на научно-теоретични, методични, научно – приложни. След приносите се добавя списък на публикациите по дисертацията, цитирания и други научни приноси, декларация за оригиналност и резюме на дисертационния труд на английски език.

ПРИЛОЖЕНИЕ 3.

ИНДИВИДУАЛЕН УЧЕБЕН ПЛАН ЗА ПОДГОТОВКАТА НА ДОКТОРАНТИТЕ

А. АДМИНИСТРАТИВНА ИНФОРМАЦИЯ

Име, презиме, фамилия: .....

Адрес по местоживеене, телефон и GSM за връзка: .....

Наименование на научната специалност, научно направление и научна област: .....

.....

Научно звено: .....

Научен ръководител (име, презиме, фамилия, научна степен, научно звание, ...

месторабота и длъжност): .....

Номер на заповедта и дата на зачисляване в докторантура: .....

Основание за зачисляване: .....

Форма на докторантурата: .....

Срок на завършване на докторантурата (дата, месец и година): .....

.....

Б. УЧЕБНА ДЕЙНОСТ

Година на обучение	Наименование на дейности (теми)	Форма на подготовка	Срок за провеждане (в месеци)	Форма на финализиране на подготовката
1	2	3	4	5
Първа				
Втора				
Трета				
Четвърта*				

* Забележка: четвърта година на обучение се попълва САМО за докторанти - задочна форма на обучение.

Указание за попълване:

в колона 2 се попълва информация за:

а) посещение на лекции, упражнения или семинарни занятия по учебни програми по допълнителни дисциплини, допринасящи за разработването на дисертационния труд на високо научно равнище;

б) провеждане на специализации в България или чужбина, допринасящи за повишаване научното ниво на дисертационната разработка;

в) провеждане на изпити по специалността;

г) провеждане на допълнителни изпити;

в колона 3 се попълва информация за формата на подготовка - лекции, упражнения, семинари, курсове, дистанционно обучение и др.

в колона 4 се попълва информация за времетраенето на подготовката по съответната дейност. Използва се диапазон 1^{ви} - 36^{ти} месец (за редовните докторанти и 1^{ви}-48^{ми}месец (за задочните докторанти). За докторантите на самостоятелна подготовка този интервал се определя от решението на научния колегиум за срока, в който дисертационният труд следва да се довърши, считано от датата на зачисляване.

в колона 5 се попълва информация за формата, с която финализира подготовката - изпит (устен или писмен), събеседване и др.

В. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Научен проблем: .....

Тема на дисертацията: .....

Анотация на темата (до 200 думи): .....

.....

.....

.....
 .....
 Докторант.....
 дата

	ПЛАН-ПРОГРАМА ЗА РАБОТА Етапи	СРОК
1	Анализ на състоянието на проблема - изготвяне на литературен обзор и формулиране на изводите; Формулиране на научна хипотеза; Формулиране на целта и задачите на докторантурата; Написване на глава/и на дисертацията; Написване и изнасяне на доклад (публикуване на статия).	
2	Теоретични и/или експериментални изследвания; Формулиране на изводите; Написване на глава/и на дисертацията; Написване и изнасяне на доклад (публикуване на статии).	
3	Практическо решаване на проблема; Формулиране на изводите; Написване на глава/и на дисертацията; Написване и изнасяне на доклад (публикуване на статии).	
4	Формулиране на общите изводи и приносите.	
5	Окончателно оформяне на дисертацията.	
6	Написване на автореферата.	
7	Предварителна защита.	
8	Окончателна защита.	

Забележка: План-програмата е примерна.

Докторант:

Научен ръководител:

Председател на НС:

ПРИЛОЖЕНИЕ 4.

АТЕСТАЦИОННА КАРТА на докторант

- Име, презиме, фамилия:
- Професионално направление, научна област, научна специалност:
- Научно звено:
- Научен ръководител:
- Номер на заповедта и дата на зачисляване в докторантура:
- Форма на докторантурата:
- Срок на завършване на докторантурата:

Период на атестиране:

Изпълнение на учебната дейност: Извършени дейности по задачите от индивидуалния учебен план за подготовка на докторанта:

	Тема на дейността	Вид дейност (лекция, курс, семинар и т.н.)	Продължителност на обучение (бр.уч. часове)	Форма на приключване на обучение	Оценка	Заповед № за комисия, провела оценяването	Протокол № от заседание на комисията

Приет на заседание на Научния съвет на 13.02.2019 г.

--	--	--	--	--	--	--	--

Изпълнение на научноизследователската дейност:

1. Разработване на дисертационния труд - посочване на етапа и обема извършени дейности съгласно индивидуалния план;
2. Реализирани за периода научни публикации;
3. Участия в научни прояви;
4. Спечелени научни Грантове, свързани с темата на дисертационния труд – № и тема на Гранта, оценка от класирането.

Обща оценка за дейността на докторанта

Формира се по следната скала:

1. много добра – изпълнението на ангажиментите по индивидуалния учебен план изпреварва сроковете и обема, фиксиран в тях;
2. добра - изпълнението на ангажиментите по индивидуалния учебен план съвпада със сроковете и обема, фиксиран в тях;
3. незадоволителна – регистрирано изоставане в изпълнението на ангажиментите по индивидуалния учебен план, което не застрашава успешното приключване на докторантурата в срок;
4. отрицателна - регистрирано изоставане в изпълнението на ангажиментите по индивидуалния учебен план, което застрашава успешното приключване на докторантурата в срок.

Ръководител на структурното звено: